ଜିନିୟା କିଓଟିନ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

ବନାମ

କୁମାର ସୀତାରାମ ମାଞ୍ଝୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

20 ଡିସେମ୍ବର, 2002

[ଦୋରାଇସ୍ୱାମୀ ରାଜୁ ଏବଂ ଶିବରାଜ ଭି. ପାଟିଲ୍, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଦ୍ୱୟ]

ହିନ୍ଦୁ ବିବାହ ଅଧିନିୟମ, 1955 - ଧାରା 16(3) - ଉତ୍ତରାଧିକାର ସୂତ୍ରେ ସମ୍ପତ୍ତି ପାଇବାକୁ ଅବୈଧ ପିଲାମାନଙ୍କର ଅଧିକାର - ଆବେଦନ ଏହା ଯେ କେବଳ ସେମାନଙ୍କ ପିତାମାତାଙ୍କ ସମ୍ପତ୍ତି ମଧ୍ୟରେ ଉକ୍ତ ଅଧିକାର ସୀମିତ ରହିବା ଆବଶ୍ୟକ ନୁହେଁ, ବରଂ ସହ-ଉତ୍ତରାଧିକାର ସମ୍ପତ୍ତି ଉପରେ ମଧ୍ୟ ଅଧିକାର ରହିବା ଉଚିତ୍ - ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହୋଇଥିଲା, ଯେହେତୁ ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ଏପରି ପିଲାମାନଙ୍କର ଅଧିକାରକୁ କେବଳ ତାଙ୍କ ପିତାମାତାଙ୍କ ସମ୍ପତ୍ତି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସୀମିତ କରିଥାଏ, ତେଣୁ ଏପରି ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଅତିରିକ୍ତ ଅଧିକାର ପ୍ରଦାନ କରିବା ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଉଲ୍ଲଂଘନ ସହିତ ସମାନ ହେବ - ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଛଦ୍ମତାରେ ଏହି ବିଷୟ ଉପରେ ଅଦାଲତର ପୁନଃ ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ ସହିତ ଏହା ସମାନ ହେବ

ଏକ ବିଭାଜନ ମକଦ୍ଦମାରେ, ବେଆଇନ ବିବାହରୁ ଜାତ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କ ପିତାମାତାଙ୍କ ସମ୍ପତ୍ତିରେ ସେମାନଙ୍କର ଉଚିତ୍ ଭାଗ ଦାବି କରିବାର ଅଧିକାର ବିଚାରଣ ଅଦାଲତ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହାକୁ ପ୍ରଥମ ବିଚାରଣ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ସମର୍ଥନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଏହି ଅଦାଲତରେ କରାଯାଇଥିବା ଆବେଦନରେ ଆବେଦନକାରୀମାନେ ଏହି ଯୁକ୍ତି ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ ଅସିଦ୍ଧ ଏବଂ ବେଆଇନ ବିବାହରୁ ଜାତ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବରେ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଅଧିନିୟମ 68/1976 ଦ୍ୱାରା ସଂଶୋଧିତ ଧାରା 16 ଅନୁଯାୟୀ ସୁରକ୍ଷା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି, ଏପରିକି ପୈତୃକ ସହ-ଉତ୍ତରାଧିକାର ସମ୍ପତ୍ତିରେ ଉତ୍ତରାଧିକାର ଦାବିକୁ ସମର୍ଥନ କରି ବିଧି ସମ୍ମତ ବିବାହରେ ପତ୍ନୀଙ୍କ ଠାରୁ ଜନ୍ମ ହୋଇଥିବା ପିଲାମାନଙ୍କ ସହିତ ସମାନ ବ୍ୟବହାରକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିବାର ଯଥାର୍ଥତା ନାହିଁ ; ଏବଂ ପରିସ୍ଥିତିର ସାମଗ୍ରିକତାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଏବଂ ଆଇନଗତ ବୈବାହିକ ବନ୍ଧନରୁ ଜାତ ପିଲାମାନଙ୍କ ପରି ସମ୍ପତ୍ତିର ଉତ୍ତରାଧିକାର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆଇନ ପ୍ରଣୟନର

ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏବଂ ଅଭିପ୍ରାୟକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 16(3) ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିବା ଉଚିତ୍ ।

ଏହି ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରି, ନ୍ୟାୟାଳୟ

ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିଥିଲେ: ଯଦିଓ ହିନ୍ଦୁ ବିବାହ ଅଧିନିୟମ, 1955 ର ଧାରା 16 ପିଲାମାନଙ୍କୁ, ଯେଉଁମାନେ ଅନ୍ୟଥା ଅବୈଧ ହୋଇ ହଇରାଣ ହେବେ, ବୈଧତା ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରଣୟନ କରାଯାଇଥିଲା, ଏକ ଅଣ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଖଣ୍ଡ ସହିତ ଏକ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ସଂଲଗ୍ନ କରି ଉପ-ଧାରା (3) ରେ ତାହା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବରେ ଏହା ମଧ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରିଥାଏ ଯେ, ଅସିଦ୍ଧ ବିବାହରୁ କିମ୍ବା ଧାରା 12 ଅଧୀନରେ ଅସିଦ୍ଧତା ବିଚାରାଦେଶ ଦ୍ୱାରା ରଦ୍ଦ ବିବାହରୁ ଜାତ କୌଣସି ପିଲାକୁ ପ୍ରଦାନ କରୁଥିବା ଭାବରେ ଉପଧାରା (1) କିମ୍ବା ଉପଧାରା (2) ରେ ପ୍ରଦତ୍ତ କିଛି ବି ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯିବ ନାହିଁ, "କିନ୍ତୁ ଏହି ଅଧିନିୟମ ପାରିତ ହେବା ପାଇଁ, କୌଣସି ମାମଲା ଯେଉଁଥିରେ ପିତାମାତାଙ୍କ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସମ୍ପତ୍ତିରେ କିମ୍ବା ସମ୍ପତ୍ତିର କୌଣସି ଅଧିକାରଗୁଡ଼ିକ, ତାଙ୍କ ପିତାମାତାଙ୍କ ବୈଧ ସନ୍ତାନ ନ ହେବା କାରଣରୁ ଏପରି ପିଲା କୌଣସି ଅଧିକାର ହସ୍ତଗତ କରିବା କିମ୍ବା ହାସଲ କରିବାରେ ଅସମର୍ଥ ହେବେ ।" ବ୍ୟବସ୍ଥାପିକାର ଏପରି ଏକ ସ୍ୱଷ୍ଟ ଆଦେଶକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଏପରି ପିଲାମାନଙ୍କ ପାଇଁ କୌଣସି ସ୍ଥାନ ନାହିଁ, ଯେଉଁମାନେ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 16କୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାର କେବଳ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କିମ୍ବା ଅଭିପ୍ରାୟକୁ ଅବଲମ୍ବନ କରି ଯୁକ୍ତିର କୌଣସି ପରିକଳ୍ପିତ କିମ୍ବା ଆନୁମାନିକ ପ୍ରକ୍ରିୟାର ଆଶ୍ରୟ ନେଇ ଧାରା 16 ରେ ପରିକଳ୍ପିତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଅତିରିକ୍ତ ଅଧିକାରକୁ ବେଆଇନ ବୋଲି ଚିହ୍ନିତ କରିଥାନ୍ତେ, ବରଂ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଛଦ୍ମତାରେ, ଏପରିକି ଆଇନରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇଥିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବିରୁଦ୍ଧରେ, ଏହି ବିଷୟ ଉପରେ ଅଦାଲତକୁ ଅଗ୍ରାହ୍ୟ କରିବା ଭଳି ମଧ୍ୟ ହେବ ।

ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ଅଧିକାରିତା: ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 7247/1995

S.A. ସଂଖ୍ୟା 315/1991 ରେ ପାଟନା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର 20.12.1991 ତାରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ରମଣ ସିଂହ ।

ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଏଚ୍. ଏଲ୍. ଅଗ୍ରୱାଲ ଏବଂ କେ. କେ. ଗୁପ୍ତା (ଏନ୍. ପି.) ।

ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା

ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ରାଜୁଙ୍କ ଦ୍ୱାରା । ଅନୁସୂଚୀ A ରୁ D ସମ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକରେ 1/6 ଅଂଶ ଏବଂ ଅନୁସୂଚୀ E ସମ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକରେ 1/3 ଅଂଶ ପାଇଁ ଦାବି କରି ବାଦୀ (ଏଠାରେ ପ୍ରଥମ ଉତ୍ତରଦାତା) ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରିଥିଲେ । ବିବରଣୀରେ ଥିବା ନିର୍ବିବାଦିତ ତଥ୍ୟଗୁଡ଼ିକରୁ, ପୈତୃକ ସମ୍ପତ୍ତିକୁ ପ୍ରଥମେ ସହଦେଓ ମାଞ୍ଝି, ତାଙ୍କ ଭାଇ ମହାଦେଓ ମାଞ୍ଝି (ପ୍ରତିବାଦୀ ସଂଖ୍ୟା 1 ଏବଂ 2) ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ମା ଦୁଖାନୀ କେଓଟିନ (ପ୍ରତିବାଦୀ ସଂଖ୍ୟା 7) ଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଭାଗ କରାଯିବ ଯାହା ଦ୍ୱାରା ଜଣକ ଭାଗରେ 1/3 ଅଂଶ ପଡିବ । ସହଦେଓ ମାଞ୍ଝିର 1/3 ଅଂଶ ମଧ୍ୟରୁ, ଉକ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକୁ ପୁଣି ସମାନ ଭାବରେ ଚାରି ଭାଗରେ ବିଭକ୍ତ କରାଯିବ, ଯାହା ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅଂଶୀଦାରଙ୍କୁ 1/4 ଅଂଶ ମିଳିବ । ପ୍ରତିବାଦୀ 8-10 କୌଣସି ଅଂଶ ପାଇବାକୁ ଏହି ବିଷୟ ପାଇଁ ହକଦାର ନୁହଁନ୍ତି ଯେ ପ୍ରତିବାଦୀ 8 ଙ୍କ ସହ ପ୍ରତିବାଦୀ 1 ଙ୍କ ବିବାହ ଅସିଦ୍ଧ ଥିଲା କାରଣ ତାଙ୍କ ପ୍ରଥମ ପତ୍ନୀ, *ଶ୍ରୀମତୀ କମଳି ଦେବୀ* ଜୀବିତ ଥିଲେ ଏବଂ ସେତେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରଥମ ବିବାହ ତିଷ୍ଠି ରହିଥିଲା । ହିନ୍ଦୁ ବିବାହ ଅଧିନିୟମ, 1955 କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ପରେ ପ୍ରତିବାଦୀ 8 ଙ୍କ ସହିତ ପ୍ରତିବାଦୀର 1 ଙ୍କର ଦ୍ୱିତୀୟ ବିବାହ-ପୁନଃବିବାହ ବୈଧ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ । 1/3 ଭାଗ ମଧ୍ୟରୁ ମକଦ୍ଦମାଧୀନ ସମ୍ପତ୍ତିରେ ବାଦୀଙ୍କ 1/4 ଭାଗ ପାଇଁ ଦୁମକାର ବିଜ୍ଞ ଦ୍ୱିତୀୟ ଅତିରିକ୍ତ ଅଧସ୍ତନ ବିଚାରପତି ସ୍ୱତ୍ୱ ମକଦ୍ଦମା ସଂଖ୍ୟା 40/1975 (3/1983) ରେ 27.9.1983 ତାରିଖରେ ଏକ ପ୍ରାଥମିକ ବିଚାରାଦେଶ ପାରିତ କରିଥିଲେ ଯାହା ପ୍ରତିବାଦୀ 1 ଙ୍କ ଅଂଶରେ ଆବଣ୍ଟନ କରିବାକୁ ପଡିବ । ଦୁମକାର ବିଜ୍ଞ ଦ୍ୱିତୀୟ ଅତିରିକ୍ତ ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତିଙ୍କ ନିକଟରେ ସ୍ୱତ୍ୱ ସଂଖ୍ୟା 43/1983ରେ ଆବେଦନ ଉପରେ, 13.7.1990 ତାରିଖର ତାଙ୍କ ରାୟ ଦ୍ୱାରା ବିଜ୍ଞ ପ୍ରଥମ ଅପିଲୀୟ ବିଚାରପତି ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିଛନ୍ତି ଯେ 1957 ପରେ ହିଁ ପ୍ରତିବାଦୀ 1 ପ୍ରତିବାଦୀ 8 ଙ୍କୁ ପୁନର୍ବାର ବିବାହ କରିପାରିଥାନ୍ତେ ଯେତେବେଳେ ଭାରତୀୟ ପିଙ୍ଗଳ ସଂହିତାର ଧାରା 498 ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ଅପରାଧ ପାଇଁ ତାଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଦାୟର ହୋଇଥିବା ଅପରାଧିକ ମାମଲାରେ ଦୋଷ ମୁକ୍ତି ହେବାର ରାୟ ପାରିତ ହୋଇଥିଲା ।

ଉପରୋକ୍ତ ବିଷୟକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ମକଦ୍ଦମାଧୀନ A ରୁ D ଅନୁସୂଚୀ ସମ୍ପତ୍ତିରେ ବାଦୀଙ୍କୁ 1/9 ଭାଗର ଏକ ଭାଗ ପାଇବାକୁ ହକଦାର ବୋଲି ଧରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଯଦିଓ ହିନ୍ଦୁ ବିବାହ ଅଧିନିୟମ, 1955 ର ଧାରା 16 (3) ଅନୁଯାୟୀ ସହଭାଗୀ ସମ୍ପତ୍ତିରେ ଶ୍ରୀମତୀ. ଜିନିୟା କେଓଟିନ କୌଣସି ଅଂଶ ପାଇବାକୁ ହକଦାର ନୁହଁନ୍ତି, A ରୁ D ଅନୁସୂଚୀ ସମ୍ପତ୍ତିରେ ସେମାନଙ୍କ

ପିତାମାତାଙ୍କ ସମ୍ପତ୍ତିରେ ସେମାନଙ୍କର ଉଚିତ ଅଂଶ ପାଇବାକୁ ସହଦେଓଙ୍କ ସନ୍ତାନମାନେ ଦାବି କରିପାରନ୍ତି । ଉକ୍ତ ଅପିଲର ବିଚାରଧୀନତା ସମୟରେ ସହଦେଓ ମାଝିଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଫଳସ୍ୱରୂପ ତାଙ୍କର ସମସ୍ତ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ-ବାଦୀ, ଝିଅ, ମାଆ ଯିଏ ପ୍ରତିବାଦୀ ସଂଖ୍ୟା 6 ଥିଲେ, ପତ୍ନୀ ଯିଏ ପ୍ରତିବାଦୀ ସଂଖ୍ୟା 7 ଥିଲେ, ପ୍ରତିବାଦୀ ସଂଖ୍ୟା 5 ଏବଂ ଶ୍ରୀମତୀ ଜିନିୟା କେଓଟିନଙ୍କ ଠାରୁ ତାଙ୍କ ପୁଅମାନଙ୍କୁ, ଯଥା ପ୍ରତିବାଦୀ ସଂଖ୍ୟା 9, 10 ଏବଂ 12 ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀ ସଂଖ୍ୟା 7, ଙ୍କୁ ତାଙ୍କର 1/9 ଭାଗ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ସୂତ୍ରେ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିବା ପାଇଁ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଯାଇଥିଲା । ଯେହେତୁ ପ୍ରତିବାଦୀ ସଂଖ୍ୟା 11 ସହଦେଓ ମାଝିଙ୍କ ଜୀବନକାଳରେ ମଧ୍ୟ ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରିଥିଲେ, ତେଣୁ ସେ କୌଣସି ଅଂଶ ପାଇବାକୁ ହକଦାର ନଥିଲେ । ସହଦେଓ ମାଝିଙ୍କ ଆଠ ଜଣ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଉକ୍ତ 1/9 ଭାଗରୁ 1/72 ର ସମାନ ଅଂଶ ଉତ୍ତରାଧିକାରରେ ପାଇବାକୁ ହକଦାର ଥିଲେ । ତେଣୁ, ବାଦୀଙ୍କୁ A ରୁ D ସୂଚୀରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ସହ-ଉତ୍ତରାଧିକାର ସମ୍ପତ୍ତିରେ 1/8 ସମାନ 2/72 ଭାଗ ପାଇବାକୁ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଯାଇଥିଲା । ଉପରୋକ୍ତ ସର୍ତ୍ତାବଳୀଗୁଡ଼ିକ ଏବଂ ସୂଚିତ ସୀମା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ବ୍ୟଥିତ ହୋଇ, S.A. ସଂଖ୍ୟା 315/1991ରେ ଦ୍ୱିତୀୟ ପତ୍ନୀ ଏବଂ ତାଙ୍କ ପିଲାମାନେ ପାଟନା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଦ୍ୱିତୀୟ ଆବେଦନ କରିଥିଲେ । ଉକ୍ତ ଆବେଦନକୁ 20.12.1991 ତାରିଖରେ ଖାରଜ କରାଯାଇଥିଲା । ତେଣୁ, ସେମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉପରୋକ୍ତ ଆବେଦନଟି ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ବିଦ୍ୟମାନ ଅଟେ ।

ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ବିଜ୍ଞ ଓକିଲ ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ରମଣ ସିଂହ ନିମ୍ନ ଅଦାଲତରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ଆଭିମୁଖ୍ୟକୁ ଦୋହରାଇ ଦୃଢ ଭାବରେ ଯୁକ୍ତି ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଅଧିନିୟମ 68/1976 ଦ୍ୱାରା ସଂଶୋଧିତ ଧାରା 16 ଅନୁଯାୟୀ ଥରେ ଅବୈଧ ଏବଂ ବେଆଇନ ବିବାହରୁ ଜନ୍ମ ହୋଇଥିବା ପିଲାମାନଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବରେ ସୁରକ୍ଷା ପ୍ରଦାନ କରାଗଲେ, ବିଧି ସମ୍ମତ ବିବାହରେ ପତ୍ନୀଙ୍କ ଠାରୁ ଜନ୍ମ ହୋଇଥିବା ଶିଶୁଙ୍କ ସହ ସମାନ ବ୍ୟବହାରକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିବାର ଅସିଦ୍ଧ ଯଥାର୍ଥତା ରହିବ ନାହିଁ । ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏହା ମଧ୍ୟ ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଯେହେତୁ ହିନ୍ଦୁ ବିବାହ ଅଧିନିୟମ, 1955 ବ୍ୟତୀତ ଜଣେ ହିନ୍ଦୁଙ୍କ ପାଇଁ ଏକାଧିକ ପତ୍ନୀ ରଖିବା ପାଇଁ ଅସିଦ୍ଧ ନଥିଲା ଏବଂ ଉକ୍ତ ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଏହିପରି ବିବାହ ବେଆଇନ କିମ୍ବା ଅବୈଧ ହୋଇଥିଲା, ଧାରା 16 ର ସଂଶୋଧନ ଦ୍ୱାରା ଥରେ ବିଧାନସଭା ଏହିପରି ଅବୈଧ ବିବାହରୁ ଜନ୍ମ ହୋଇଥିବା ପିଲାମାନଙ୍କୁ ବୈଧତା ଦେବା ପାଇଁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବା ପରେ, ନିଷେଧକୁ କୋହଳ

କରାଯିବା ଉଚିତ୍ ଥିଲା ଏବଂ ଅପବାଦକୁ ବାଦ୍ କରାଯିବା ଉଚିତ୍ ଯାହା ଦ୍ୱାରା ସନ୍ତାନକୁ ସମସ୍ତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ବୈଧ କରାଯାଇପାରିବ ଏବଂ ସେଥିପାଇଁ, ଅଧିନିୟମର ଧାରା 16 (3) ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟ ବିଧି ସମ୍ମତ ବୈବାହିକ ସମ୍ପର୍କରୁ ଜନ୍ମ ହୋଇଥିବା ପିଲାମାନଙ୍କ ପରି ସମ୍ପତ୍ତିର ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ଅଧିକାର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପରିସ୍ଥିତିର ସାମଗ୍ରିକତା ଏବଂ ଆଇନ ପ୍ରଣୟନର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏବଂ ଅଭିପ୍ରାୟକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯିବା ଉଚିତ୍ । ବିପରୀତ ଭାବେ, ବିଜ୍ଞ ବରିଷ୍ଠ ଅଧିବକ୍ତା ଶ୍ରୀ ଏଚ୍. ଏଲ୍. ଅଗ୍ରୱାଲ୍ ସମାନ ଶକ୍ତି ସହିତ ଯୁକ୍ତି ବାଢ଼ିଥିଲେ ଯେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ତରଫରୁ ଆବେଦନକୁ ସ୍ୱୀକାର କରିବା ଧାରା 16 (3) ରେ ସ୍ପଷ୍ଟ ଶବ୍ଦରେ ବୈଧାନିକ ଆଦେଶକୁ ପ୍ରକାଶ କରିଥିବା ଆଇନକୁ ପୁନଃଲିଖନ ସହ ସମାନ ହେବ ଏବଂ ସେଥିପାଇଁ, ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ନିମ୍ନ ଅଦାଲତ ଦ୍ୱାରା ନିଆଯାଇଥିବା ସମକାଳୀନ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରେ କୌଣସି ବ୍ୟତିକ୍ରମ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।

ଆମେ ଉଭୟ ପକ୍ଷର ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କ ଦାଖଲକୁ ଯତ୍ନର ସହ ବିଚାର କରିଛୁ । ବିବାହ ଆଇନ (ସଂଶୋଧନ) ଅଧିନିୟମ, 1976 ଆଧାରରେ ହିନ୍ଦୁ ବିବାହ ଅଧିନିୟମରେ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହା 27.5.1976 ରୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିଲା । ସାଧାରଣ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ, ଏକ ପିଲା ବୈଧ ଭାବରେ ବିବେଚିତ ହେବା ପାଇଁ ବିଧି ସମ୍ମତ ବିବାହ ଦ୍ୱାରା ଜନ୍ମ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଯଦି ବୈଧାନିକ ନିୟମାବଳୀର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କାରଣରୁ ବିବାହ ସ୍ୱୟଂ ଅବୈଧ ହୋଇଥାଏ, ତେବେ ଯଥାସ୍ଥିତି ଏପରି ବିବାହ ଦ୍ୱାରା ଜନ୍ମିତ ଶିଶୁର କିମ୍ବା ଏପରି ଘୋଷିତ ହେବା କିମ୍ବା ବାତିଲ ହେବାର ପ୍ରଭାବ ଦ୍ୱାରା ଆପେଆପେ ଏପରି ବିବାହରେ ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଜନ୍ମିତ ପିଲାମାନେ ଜାରଜ ବୋଲି ଘୋଷିତ ହେବ । ବହୁବିବାହ, ଯାହା ଅତୀତରେ ହିନ୍ଦୁମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଅନୁମତିପ୍ରାପ୍ତ ଏବଂ ବ୍ୟାପକ ଭାବରେ ପ୍ରଚଳିତ ଥିଲା ଏବଂ ସମାଜ ଉପରେ ଖରାପ ପ୍ରଭାବ ପକାଇବ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯାଉଥିଲା, ହିନ୍ଦୁ ବିବାହ ଅଧିନିୟମ, 1955 ପ୍ରଣୟନ କରିବା ଦ୍ୱାରା ସଂସଦର ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା ସମାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା । ପିଲାମାନଙ୍କ ବୈଧ ସ୍ଥିତି, ଯାହା ସେମାନଙ୍କ ପିତାମାତାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବିବାହ ବୈଧ କିମ୍ବା ଅବୈଧ ହେବା ଉପରେ ବହୁମାତ୍ରାରେ ନିର୍ଭର କରୁଥିଲା, ଏହିପରି ପିତାମାତାଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପର ପରିଣାମ ଥିଲା ଯାହା ଉପରେ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷ ପିଲାର ଆୟତ୍ତ କିମ୍ବା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ନଥିଲା । କିନ୍ତୁ, ଏଥିରେ କୌଣସି ଦୋଷ ନଥାଇ ଅବୈଧ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯାଇଥିବାରୁ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷ ଶିଶୁକୁ ଜୀବନରେ ଏବଂ ସମାଜର ଦୃଷ୍ଟିରେ ଏକ ସ୍ଥାୟୀ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଭୋଗିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା । ଏକ ବଡ଼ ସାମାଜିକ କୁପ୍ରଥାକୁ ସମାପ୍ତ

କରିବା ପାଇଁ ଧାରା 16 ର ପ୍ରଣୟନ, ବାସ୍ତବରେ ବିଧାନସଭାର ଏକ ପ୍ରଶଂସନୀୟ ଏବଂ ମହାନ କାର୍ଯ୍ୟ ଥିଲା । ଏଥି ସହିତ, ବିବାହ ଅବୈଧ କିମ୍ବା ଅସିଦ୍ଧ ଯୋଗ୍ୟ ହେବା ସତ୍ତ୍ୱେ, ଅବୈଧ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ବୈଧ ବୋଲି ବିବେଚନା କରିବା ପାଇଁ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 16 ଏକ କାଳ୍ପନିକ ନିୟମ ପ୍ରଣୟନ କରୁଥିବାବେଳେ, ଯେତେଦୂର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହିପରି ପିଲାମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବଂଶଗତ ଅଧିକାର କିମ୍ବା ଉତ୍ତରାଧିକାର କେବଳ ପିତାମାତାଙ୍କ ସମ୍ପତ୍ତି ସହିତ ଜଡିତ, ଏହାର ପ୍ରୟୋଗକୁ ସୀମିତ ରଖିବାକୁ ମଧ୍ୟ ଚୟନ କରିଥିଲା ।

ଉକ୍ତ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 16 ସମ୍ବନ୍ଧରେ, ପିଲାମାନଙ୍କୁ ବୈଧତା ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ଯଦିଓ ହିନ୍ଦୁ ବିବାହ ଅଧିନିୟମ, 1955 ର ଧାରା 16 ପ୍ରଣୟନ କରାଯାଇଥିଲା, ଯେଉଁମାନେ ଅନ୍ୟଥା ଅବୈଧ ହୋଇ ହଇରାଣ ହେବେ, ସେହି ସମୟରେ ଏକ ଅଣ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଖଣ୍ଡ ସହିତ ଏକ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ସଂଲଗ୍ନ କରି ଉପ-ଧାରା (3) ରେ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଏହା ପ୍ରଦାନ କରେ ଯାହା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରେ ଯେ, ଅସିଦ୍ଧ ବିବାହରୁ କିମ୍ବା ଧାରା 12 ଅଧୀନରେ ଅସିଦ୍ଧତା ବିଚାରାଦେଶ ଦ୍ୱାରା ରଦ୍ଦ ବିବାହରୁ ଜାତ କୌଣସି ପିଲାକୁ ପ୍ରଦାନ କରୁଥିବା ଭାବରେ ଉପଧାରା (1) କିମ୍ବା ଉପଧାରା (2) ରେ ପ୍ରଦତ୍ତ କିଛି ବି ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯିବ ନାହିଁ, "କିନ୍ତୁ ଏହି ଅଧିନିୟମ ପାରିତ ହେବା ପାଇଁ, କୌଣସି ମାମଲା ଯେଉଁଥିରେ ପିତାମାତାଙ୍କ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସମ୍ପତ୍ତିରେ କିମ୍ବା ସମ୍ପତ୍ତିର କୌଣସି ଅଧିକାରଗୁଡ଼ିକ, ଏପରି ପିଲା ତାଙ୍କ ପିତାମାତାଙ୍କ ବୈଧ ସନ୍ତାନ ନ ହେବା କାରଣରୁ ଏପରି କୌଣସି ଅଧିକାର ହସ୍ତଗତ କରିବା କିମ୍ବା ହାସଲ କରିବାରେ ଅସମର୍ଥ ହୋଇଥାନ୍ତେ ।" ବ୍ୟବସ୍ଥାପିକାର ଏପରି ଏକ ସ୍ପଷ୍ଟ ଆଦେଶକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଏପରି ପିଲାମାନଙ୍କ ପାଇଁ କୌଣସି ସ୍ଥାନ ନାହିଁ, ଯେଉଁମାନେ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 16କୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାର କେବଳ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କିମ୍ବା ଅଭିପ୍ରାୟକୁ ଅବଲମ୍ବନ କରି ଯୁକ୍ତିର କୌଣସି ପ୍ରକଳ୍ପିତ କିମ୍ବା ଆନୁମାନିକ ପ୍ରକ୍ରିୟାର ଆଶ୍ରୟ ନେଇ ଧାରା 16 ରେ ପରିକଳ୍ପିତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଅତିରିକ୍ତ ଅଧିକାରକୁ ବେଆଇନ ବୋଲି ଚିହ୍ନିତ କରିଥାନ୍ତେ । ଏପରି କରିବାର କୌଣସି ପ୍ରୟାସ କେବଳ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 16ରେ ଉପଧାରା (3) ରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବେ ସନ୍ନିବେଶିତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରତି କ୍ଷତି କରିବା ନୁହେଁ, ବରଂ ବ୍ୟାଖ୍ୟାର ଛଦ୍ମତାରେ, ଏପରିକି ଆଇନରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇଥିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବିରୁଦ୍ଧରେ, ଏହି ବିଷୟ ଉପରେ ଅଦାଲତକୁ ଅଗ୍ରାହ୍ୟ କରିବା ଭଳି ମଧ୍ୟ ହେବ । ଫଳସ୍ୱରୂପ, ଆମେ ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କ ତରଫରୁ ଉପସ୍ଥାପନାକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବାରେ ଅସମର୍ଥ ଅଟୁ । ଏହି ଆବେଦନରେ, ନିମ୍ନ ଅଦାଲତମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଗ୍ରହଣ

କରାଯାଇଥିବା ମତକୁ ଆମର ହସ୍ତକ୍ଷେପର ଆବଶ୍ୟକତା ପାଇଁ କୌଣସି ଗୁରୁତର ଅଦ୍ଭୁତତାରେ ପୀଡ଼ିତ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।

ତେଣୁ ଆବେଦନଟି ବିଫଳ ହୋଇଛି ଏବଂ ଖାରଜ କରାଯାଇଛି । କୌଣସି ଖର୍ଚ୍ଚ ନାହିଁ ।

କେ. କେ. ଟି   ଆବେଦନ ଖାରଜ କରାଗଲା ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷା ରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର:

ସୁଶ୍ରୀ ସଙ୍ଗୀତା ଲେଙ୍କା,
ଅନୁବାଦିକା,
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ